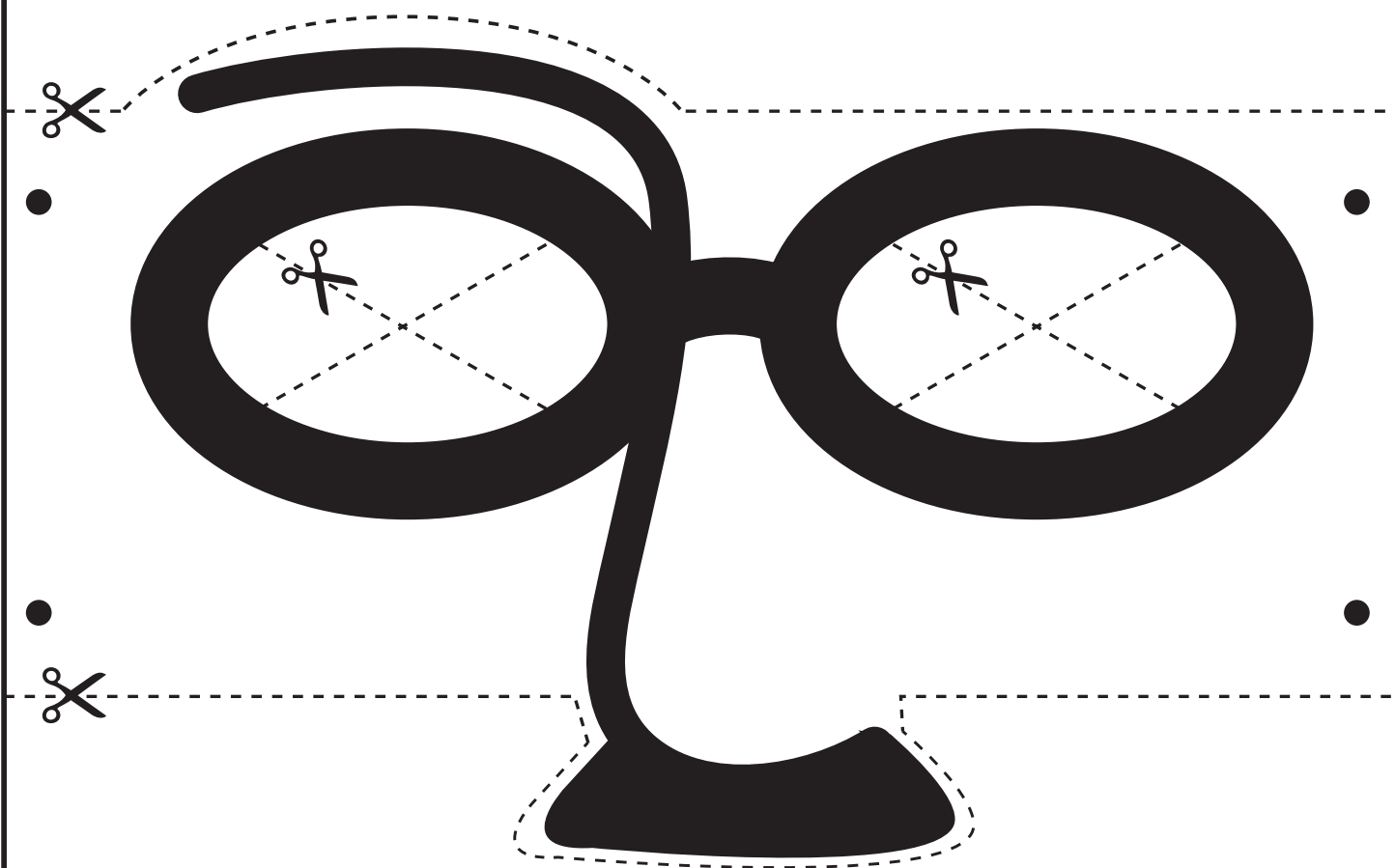
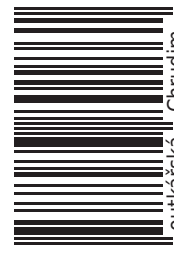

VALD- ERIN 7

Zpravodaj 58. ročníku festivalu Loutkářská Chrudim
Pořád ještě úterý

► ÁREK!

Vystřihni si Pippicha!

Letošní LCH prospěla vlna DAMÁKŮ. To jest jejich uvádění představení i jejich Vyšehrátky. A také jejich inspirativní představení: „Pud a zkušenost“ ostře rozdělilo publikum a bylo oč se hádat, dále podíl studenta režie Kuby Vašíčka ve výtečném „Zatraceném děcku“ byl Iví. Lev a Bruncvík jsou profíci a Bohu díky za dary ty. I ty ostravské narozeninové.

Redakce přeje šťastné a veselé všem, kteří jí hráli, měnili s ní slova a pomáhali vyšlapat půlkruh do trávy před okénkem redakčních tradic.

Jo a: kdo během tří let, co Chrudimí obchází duch Valderonu, nepochopil, co Valderon je, má smůlu. Redakce Valderonu se totiž rozpouští a už Vám nikdy nenapoví.

Na viděnou zase v Chrudimi nebo i jinde.

Kosa, Kuna, Fr a kumpanyje

Konec se blíží, nadchází čas reflexe a dojatého ohlížení se za sebe. Brzy se veškerenstvo vezdejší pimprlové odebere zpět do šedi a my si podáme ruce a odjedeme. Kde bude Chrudění dnes a zítra? Tam budeme snad i my... Nepodlehnu ovšem sentimentálnímu klíši a naposledy si zapostřímám, jako by mi o život běželo.

POSTŘEHY CHRUDÍČE

Nadšeně doufám, že Jiří Jelínek naváže na letos zavedenou tradici hormonálních seminářů. Po A jako Adrenalin by mohlo následovat kupříkladu N jako Noradrenalin, E jako Estrogen nebo T jako Testosteron.

Z představení Upír jsme všichni odcházeli vysátí. Lehce posmutněn tequilou na hradbách městských posedává a posmutněle zpívá si hispánský revolucionář generál Zapata slunečko za hory, pasáci pasou brambory...

Příznaky průměrného Chrudiče ke konci festivalu: schopnost nekontrolovatelně usnout na počkání; pod očima pytle, že by se do nich vešel nákup na týden; 90% mimického svalstva permanentně

Seminář A - Adrenalin

Po skončení Upíra bude konalo poslední Áčkové vystoupení. V hlavních rolích se objevili Jiří Ivo Jelínek, Jakub Vašíček a Ondá. Vedlejší role, známe též pod přezdívkou křoví – skupina A... Tak jsem nahlížela na naší velkou derniéru. Co se stalo? Proč to bylo jak to bylo? Proč sem se já (a možná i ostatní), cítila tak mizerně? Je to snad tím, že nejsem dost nabitá adrenalinem a nápady? Kdo ví... Odpověď není vůbec důležitá. Poslední den byl asi nejvíce krizový. Pro svoji krizi byl rozpuštěn o něco dříve, ale zase jsme si to vynahradili v mezipředstaveních, kdy jsme se scházeli za stanem a zpívali maňáskovou píseň, bušili do všeho co se našlo a vymýšleli kabaretní texty. Některé jste mohli zaslechnout na našem výstupu... Přemýšlela jsem nad tím, jaké semináře budou příští rok... Určitě by tam neměl chybět seminář T (trapas aneb ztrapni se jak můžeš a přežij) a H (hraj jak jen můžeš – od kuropění do setmění). Loučí se s vámi, s nadějí příští spolupráce

Agent Aloe Veru

Na oblastních přehlídkách, ale i na LCH se objevují loutkáři, kteří dobře neovládají techniku vodění loutek. Kde by se to vlastně měli učit? Nebo je to nafouknutý problém? Pokud ne, jak ho řešit? V Plzni se kupříkladu diskutuje o tom, jestli by tuhle edukativní funkci nemělo převzít interaktivní Muzeum loutek, které se otevírá na podzim...

ŠTĚPÁN FILCÍK: Loutkoherectví podle mně není na prvním místě o technice, není to „naučit se - nenaučit se“. Herectví se v podstatě nedá naučit, to v sobě musíte objevit. Přitom hrát může téměř každý, jen ne každý stejným způsobem. Problém „nehrajících“ loutkářů je podle mně daleko víc v časté absenci „potřeby hrát“. Tedy v potřebě vytvořit dramatickou postavu, vyprávět příběh, zpřítomňovat vztahy, předávat emoce... Uvěřit loutce jako nositeli postavy a děje. Pokud k tomuhle herec směřuje, prostředky si skoro vždycky najde. A v tom mu pak může samozřejmě někdo pomoci.

Loutkoherectvé semináře, či dílny existují. Je jich málo, ale jsou. Loutkoherectví se jistě dotkla východočeská konzervatoř v Jaroměři, která proběhla v loňském a předloňském roce, často se loutkoherectví objevuje na Loutkářské Chrudimi (loni jávajky, před tím maňásci a ještě před tím marionety... a to několikrát). Konečně i letos se o loutkoherectví dozví seminaristé v několika seminářích. Ad hoc se pořádají semináře v rámci různých přehlídek a festivalů na mnoha místech v republice. A samozřejmě Loutkářské školičky – z dosavadních deseti jich loutkoherectví byla věnována plná polovina. Ano, je škoda, že na DAMU je loutkoherectví ohrožený druh. Ale i tam se situace postupně mění. Existuje však i Vyšší odborná škola herecká, která občas loutkoherectvým ročník otevře. Jen tady na Chrudimi jsem se domlouval na několika různých aktivitách vzdělávacího charakteru – ponějvíce právě loutkoherectvého. Jsem zkrátka přesvědčen, že pokud bude zájem, vzdělávání v tomto oboru poroste. Třeba i v muzeu loutek v Plzni.

staženo směrem dolů; játra tvrdá, že by se s nima daly vyrazet okenní tabule.

Na počest upálení Jana Husa zrušila Kačenka gril a nabízela pouze gulášek.

Dnešní udílení cen nebude snadné. Spíš to bude pěkný porot. Doufejme, že nebude třeba vyhledat pomoc soudce O.K.

Restaurace „23“ se rozhodla na počest končícího festivalu vytáhnout svou největší specialitu: Prsa paní kuchařky + HK. (Houskový knedlík nebo Hradec Králové?)

Přicházím do čajovny. Na stolku leží papírek podobný nabídkám poledních hotovek v restauracích. Lehce omámen meditativní atmosférou se jej chápu a čtu: tenké střevo a imunita.

Vážím si biletáček, které vydržely celých patnáct let oddaně pracovat pro Loutkářskou Chrudim. Doufejme, že vydrží i rok šestnáctý, neboť málokdo dnes bere takovou práci opravdu vážně. Přeci zde nejsme pro zábavu. A domnívat se, že by porota a organizátoři měli mít přístup na představení je frapantně šokantní.

Mimozemšťanskou korespondencí jsem obdržel nejnovější opus Ferdy Pytlíka, kterýžto slove O broukovi v hlavě.

O BROUKOVI V HLAVĚ

Ivan Avon měl brouka v hlavě. A ten brouk měl pytlík, který šustil. Pokaždé, když Ivan zmlkl a přemýšlel, mohlo pozorné a soustředěné ucho onen lehký šustot zachytit. Chudák malý brouček byl ale malinko klaustrofobní a Ivanova drobná mozkovnička přišla mu příliš těsná. Obzvláště když Ivan hrál na kytaru a mohutné akordy, které jen on dokázal rozeznít, rezonovaly v jeho hlavě. Každé brnknutí vyvolalo zemětřesení, během kterého se od stěn odlupovala šedá kůra a padala na nešťastného broučka. A tak brouček v záchvat zoufalství začal lechtat Ivanovu hypofýzu právě ve chvíli, kdy ladi. Příval hormonů Ivana rozrušil natolik, že přeladil, až se mu struna odporučela přímo do bulvy. Bulva vylétla a hnedle za ní též brouček, konečně volný!

POUČENÍ: Kdo jinému strunu ladí, až si oko vyšvihne.

Pedro Val de Rón Barcello

Oborná porota 58. Loutkářské Chrudimi udělila tyto ceny:

- Janu Strnadovi za koncepční výtvarnou práci se světly v inscenacích Šípková Růženka a Žena, nůše, píseň, kost, kos, slavík
- Hanušovi Axmanovi za vytvoření a provedení hudební složky inscenace Lakomá Barka
- Kateřině „Kachně“ Kratochvílové za hudbu k inscenaci Komedianti aneb všichni jsme Ubu
- Janu Kuželkovi za vytvoření hudby a její scénickou interpretaci v inscenaci Richard 3
- Souboru Tate Iyumni z Prahy za zvukovou a hudební složku inscenace Krvavé koleno
- Vojtěchovi Horálkovi za výtvarné pojetí loutek v inscenaci Lakomá Barka
- Daně Žákové za výtvarné řešení inscenace Chlapec a kachna
- Souboru Tate Iyumni z Prahy za výtvarně technologickou složku inscenace Krvavé koleno
- Souboru V boudě z Plzně za brilantní a kreativní loutkoherectví v inscenaci Šípková Růženka

- Dádě Weissové a Romaně „Habaďůře“ Zemenové za všestranné herectví v inscenaci Za každým rohem Jeskyňka
- Jitce Tiché, Monice Formanové a Zuzaně Vítkové za všestranné herectví v inscenaci Richard 3
- Souboru Rámus z Plzně za inspirující dramaturgický námět inscenace Vánoce pro Berušku
- Haně Holubkové za autorský koncept inscenace Liduška aneb příběh pražské sirotky
- Souboru Tate Iyumni z Prahy za původní text hry Krvavé koleno
- Souboru Čmukaři z Turnova za autorskou inscenaci Za každým rohem Jeskyňka
- Souboru Tichý Jelen z Roztok za inscenaci Richard 3
- Souboru Tate Iyumni z Prahy za inscenaci Krvavé koleno

Nominace na Jiráskův Hronov – festival amatérského divadla

Tate Iyumni, Praha – Krvavé koleno

Doporučení na Jiráskův Hronov – festival amatérského divadla

Tichý Jelen, Roztoky – Richard 3

Čmukaři, Turnov – Za každým rohem Jeskyňka

Po osmapadesáte loutky zabydly Chrudim

Ve věku osmapadesáti let je, podle ještě stále platných sociálních zákonů, matka s více dětmi hodna důchodu. Jelikož je Chrudim nejen z rodu loutkářského, ale i rodu ženského a o množstvích jejích dětí raději ani nepomýšlet, měla by to být již spokojená a odpočívající důchodkyně. Naštěstí není a vypadá, soudě podle těch letošních dětí, že ani nebude.

Loutkářská Chrudim, jak se ukazuje, dokáže těžit ze své výjimečnosti mezi oborovými festivaly amatérské umělecké tvorby kultury. Loutkářská Chrudim, to je dnes skutečná fiesta. V chrudimských ulicích a parcích se setkávají místní s tvořícími seminaristy, lidé mívají artefakty nejrůznějších podob, v chrudimských hospůdkách po večerech pokračují vzrušené diskuse o uměleckých otázkách i o tom, jak kterého paňáka dobře navázat. Jako na správný festival se do Chrudimi, jak do loutkářského „woodstoku“, sjíždí pamětníci, současní aktivisté, žáci a obdivovatelé loutek a loutkářů, přijíždí děti s rodiči, rodiče s dětmi, přijíždí vlaky, autobusy, auty, zabydlují prostranství svými karavany a stany. Pak se po sedm dní spolu v seminářích pokouší proniknout do figlů a fines loutkového divadla. A k tomu navíc dostávají nezaměnitelnou mezigenerační zkušenost, které se obecně, bohužel, nedostává. Jen na „Chrudimi“ dámy ve zralém věku slamují a hip-hopují a holobrádci formulují své prvotní kritické soudy ve veřejných diskusích. To je ta loutkářská paní matka Chrudim.

Charakter festivalu – fiesty určitě posílilo i příjemné a osvěžující centrum festivalu postavené na ostrově mezi dvěma vodami, ve stínu stále spanilé funkcionalistické stavby Pipichova divadla – zde je otevřené a od rána do noci tepající srdce festivalu i se naslouchající zpovědníci sebrané redakce Walderonu. Ke slavné pouti patří i přítomnost klasiků, guruů, jimž se letos dokonce dostalo slavnostním večerem blahopřání. Podobně důležitá je přítomnost studentů vrcholného loutkářského „semináře“ – Katedry loutkového a alternativního divadla, kteří vedli mnohé semináře, i nabízeli svá inspirační představení. Jsou tak blízko i lidovému pojetí společné víry v loutkové divadlo.

Vstřícné fiestové atmosféře celých sedmi svátečních dní významně přispěly neúnavné Vyšehrátky, které denně otvíraly své vtipně národopisné atrakce pro všechny příchozí. Stejně tak pro všechny, vždy a téměř všude, byli nachystáni Jelinkovi adrenalinoví jurodiví. Karkulčina site specific pouť Chrudimí dovršila obraz svátků sv. Kašpárka.

A jaké zázraky jsme letos na naší pouti společně zažili? Především se ukazuje, že dochází k obnově důvěry v prostředky loutkového divadla v celé jejich šíři. Ukázaly to nejen výborné inscenace Čmukařů, Tate Iyumni, Tichého jelena, ale mnohá další v různých složkách zdařilá díla. Byli jsme v letošním ročníku společně svědky zdravé prýšlivého pramene autorství, užili jsme si nových původních textů, které zřetelně od počátku ctí výtvarný znak a metaforu potřebují, počítají s ní a přitom umí tematizovat a dokonce zaujmout osobní autorský a lidský postoj. Samozřejmě se ukazuje, že je dobré zdokonalovat a prohlubovat loutkářské řemeslo. Zvlášť diskutovaným tématem bylo vodění klasických druhů loutek. Doufáme, že zažijeme brzy tréninkový seminář vedení marionet, marot a jejich družek. Cenné se opět ukazuje i to, že nedílnou součástí celého programu, tedy i veřejných diskusí, je přítomnost dětí a vedoucích ze žuškářských souborů – pro zkušenější je to možný zdroj optimismu – vstávají noví a noví loutkoví bojovníci, a pro „mlaďochy“ samé

je pak určitě těch sedm svátečních dní otevřenou učebnicí nejen loutkářského života. Chce se říci Komenského otevřenou dílnou lidskosti. V letošním Valderonu byla hlavní anketa věnována otázce Zda přežije loutkové divadlo ve třetím tisíciletí. Všechny odpovědi byly v jednom duchu – přežije. Proto jsem přesvědčen s polu s kolegy z poroty, není důvod, aby se někteří z letošních účastníků „Chrudimi“ neobjevili na schodech Pipichova divadla i v ročníku třeba stošestém.

Tak jako i počasí si s námi monzunově pohrávalo, měli jsme i z hlediště zážitky méně jednoznačné a dokonce i bídné. Je určitě dobré přemýšlet, proč v hlavním prostoru dostala prostor drsně povrchní a neumělecká šmíra inscenace Upír (jejíž aktéři nic nepotřebovali slyšet a diskutovat) a ne některé inscenace z M.A.S.C.H.e.

Říká se, že každá společná lidská činnost se zhruba po osmi letech začne proorganizovávat a institucionalizovat tak, že nejvíc energie požere vzniklá instituce sama na sebe a na původní skutečnou činnost, jež byla napočátku smyslem, je času, prostoru a chuti čím dál méně. Naštěstí u každého pravidla existují výjimky. Loutkářská Chrudim tou výjimkou, jak ukázal její 58. ročník, určitě je. Konec konců i věk odchodu do penze se stále odkládá a prodlužuje. A pod dojmem letošního Loutkářského Chrudimi to vypadá, že se ani nikdo nebude chystat k pouličním protestům proti tomu, aby Matka LCH aktivně čeřila vody českého loutkového divadla i v dalších letech 21. století. Za úspěch našich sedmi svátečních dní se sluší také vřele poděkovat všem, kteří se o klidný běh přehlídky zasloužili.

Jménem poroty, tedy Ireny Marečkové, Marky Míkové, Josefa Brůčka a Vráti Šrámka děkuje

Roman Černík

TRY HRADEC KRÁLOVÉ

Švanda TRY, Hradec Králové

Krásná, veselá, svěží, radostná, nadaná, talentovaná, střídme okrojovaná děvčata vlítnou za zpěvu na jeviště a příjemně překvapí diváka úvodní etudou, ve které si vzpomínají, kde to vlastně vůbec jsou, kde mají dudy, ...atd. Místo dud nacházejí klávesy, místo loutek pak v odřeném kufru humusovitě oslzlé maňásky. Musí se ale hrát. – Tento úvod diváka naladí a připraví na pěknou, možná trochu razantní zábavu, vycházející z parafráze Strakonického dudáka od J. K.Tyla. (Zde bych chtěl citovat jednoho diváka, který toto místo představení pojmenoval „Prvotní energií, která vyšlehla“.)

Leč zcela na začátek: Přicházející divák vidí na scéně dva stoly, mezi kterými je vanička, v níž tuší vodu. Na levém stole je kufr, pravý stůl je zakrytý papírem. Pod stoly jsou paraplíčka. Na levém je napsáno: Starý domov, na pravém Nový domov. A zde se začíná projevovat dramaturgický omyl představení. Děvčata přibíhají na připravené jeviště předstírající nepřipravenost. Pak již následují další posuny: Dorota není milá Švandy, ale Barbína zpívající v daleké Americe, touhu po umění zpívat nesplňuje krákaroidnímu Švandovi zemřelá matka, ale okřídlený medvídek a nakonec se Švanda (na své přání zkrídlatěným medvídkem zbaven schopnosti krásně zpívat) odmítá vrátit do toho bordelu (do své vlasti).

Děvčata se rozhodla rozšířit desetiminutovou etudu na tři čtvrtě hodinové představení. A baví. Hodně baví. Proto své představení naplnila množstvím gagů a žertovných schválností. Proto nejspíš jejich exprese přechází až do křečovitosti, někdy až do šarže. Je to například parozhovor opilců, který je záměrně tak nechutný, až je nechutný, výpůjčky („Už zase skáču přes kaluže“), či kýčovitě bezduchá zábava na Novém světě, ... Pojmenování kýče a zábava je pro tuto inscenaci poměrně důležité. Tím, že se děvčata s takovou vervou expresivně kýč a prostoduchou zábavu pokouší pojmenovat, sami do bahýnka těchto pojmů sklouzávají.

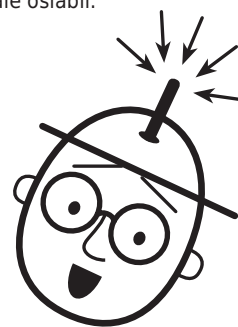
Závěrem chci krásným představitelkám Švandy popřát dobrého dramatika a pevné – spíše platinové hlasivky. Aby si je svým nezřízeným chováním k nim nezničily, a tak nepřišly o své přímené, znějící hlasy.

Pepa Brůček

SCÉNOGRAFIE

Situace jako z divadla na divadle, kdy nás herečky přesvědčí o záměně rekvizit za cizí, uvádí inscenaci hry skrze předměty, připravené na improvizované scéně. Vidíme stůl, dva deštníky s nápisy, označujícími starý a nový domov, kufr, vaničku a později hračky a maňásky, které jsou až na výjimku Dorothy, všechny zvířecí. Vyjadřují charakter postav, ne jejich podobu. Problém vidím v předstírání hereček, že uvidíme příběh Švandy dudáka, ne jakýkoliv příběh, momentálně improvizovaný. Kdyby se například herečky snažily hrát opravdu to svoje a vznikalo by napětí mezi nepatříčností nalezených předmětů a podobou postavy, rozuměla bych. Ale ony cizí rekvizity znají, včetně nápisu Cizí domov. Či rekvizity to vlastně na jevišti našly? Z jaké hry? Ukazuje se, že svoje vlastní. Výměna příběhu za jiný, ale připravený, tento inscenační nápad neposílil, ale oslabil.

Ilrena Marečková

HUDBA

Zvuková složka inscenace přináší směs hudebních motivů od parafrází lid. písní, přes Carmen G. Bizeta k popu v živém provedení i ze záznamu a dosti náročnou až nepříjemnou expozici mluveného slova. Hudební motivy jsou vybírány účelově, místy přináší vtip, ale bohužel u toho také končí. Chybí větší přesah a motivace, i tím trpí temporytmus inscenace. Škoda, protože obě protagonistky jsou pro vytvoření hodnotnějšího zvukového plánu velmi dobře vybaveny.

Vratislav Šrámek

DISKUSE

Pavel Vykopávač dí: na začátku jste mě uchvátili vaší energií, a pak nevím proč, snad přílišným opakováním fórů, to šlo dolů a nemohl jsem udržet pozornost. Luděk Richter doplňuje, že zdrojem toho pádu možná bylo, že na to moc tlačíte. Vnímám pak herce na úkor příběhu. Uvažovat by doporučoval také o užití hereckých prostředků pro danou věc. Příběh můžu přijmout, ale nerozumím těm prostředkům. Tuším, o čem chcete hrát, ale nevím: je to parodie kýče, anebo je to ten kýč sám? Štěpán Filčík uzavírá: vaše energie byla úžasná, jste komediantky a my se těšíme na příští snad lepší námět.

Kuna

RÁMUS PLZEŇ

Vánoce pro Berušku Rámus, Plzeň

Hrát o Vánocích v červenci není nic lehkého, všichni jsme v úplně jiném rozpoložení. Přitom scéna je tak autentická - maminka zdobí stromeček, v televizi právě běží Karafiátovi Broučci, kdosi nabízí vanilkové rohlíčky a k dokonalé iluzi chybí snad jen vůně. A možná tam je právě ten zakopaný pes... všechno je tak realistické... i herci na scéně snad nejsou ani herci, možná je to rodina a my je nějakým nedopatřením sledujeme, sledujeme takový jeden skutečný Štědrý večer. To poklidné tempo je zprvu příjemné, protože čekáme, kdy se z úvodu konečně vyklube hra, jenže ona se nevyklube. Jako by se do konce večera nezačalo hrát, jako by všechno mělo teprve začít. Kladu si otázku, proč se to nestalo? Proč jsem si ten Štědrý večer neužila, když téma bylo tak báječné. Na vztazích a postavách z Broučků vystavět představení, které vzniká z prosté touhy, zahrát malé Berušce onu pohádku, když jí babička televizi zakázala Propojení známého příběhu Broučků s příběhem jedné obyčejné rodiny je samo o sobě skvělý nápad.. I prostředky jsou tak čisté, vzít do ruky předměty pro běžnou potřebu a rozehrát s nimi divadlo, je vždycky bohaté na významy a skýtá prostor k rozvinutí fantazie. Vlastně jsem vnímala jako krásné, když se potají kouřené cigarety staly broučky svítícími si na cestu lucerničkami. V tu chvíli jsem se těšila na to, že fantazie začne pracovat a uvidím dětskýma očima ve světě dospělých fantastickou pohádku. Jenže, proč mě to jako diváka nevzalo? Proč mě fóry nerozesmály, proč mě vlastně nic nedojalo, přestože tam byly smutné věci. Například to, že rodina pravděpodobně nepřijme dívku nejstaršího syna, kterou si na Štědrý večer s sebou přivedl, jelikož je tmavší pleti a tak nějak se se svou vodní dýmkou a vegetariánskými zvyky do rodiny nehodí. Ne že by tam nebyly vztahy. Vztahy tam jsou, jen nejsou zřetelné, jen se s postavami nemůžeme ztotožnit. Nikoho nic nenaštve, nikoho nic nerozesměje, ani nerozbrečí. Ale to přece divadlo musí. Po tom toužíme... aby se nás něco dotklo. Zkrátka to nějak nebylo úplně divadlo... Ale přesto si myslím, že ten příběh v nás nějak zůstane. Jako zážitek něčeho křehkého a zvláštního...

Marka Míková

DISKUSE

Vypaloval divák, kterému se představení líbilo, ač bylo spíše činoherní, výhradu měl k bubnům - cizí prvek v atmosféře rodinných vánočních, navíc přehlušovaly maminku.

Romana Zemenová chápe téma, především rozehrané problémy v rodině, ale nedolehlo k ní intenzivně. Z principu jí neseděly cigarety a dýmka na jevišti s dítětem. Luděk Richter soudí, že přestavení opravdu není v základu loutkové - předměty nejednají, nicméně jde o divadlo a hlavním problémem je nejasnost paralely mezi životem rodiny a Karafiátových Broučků. Není jasné, kam to došlo, zda vznikla nová kvalita. Proč rodina pokračuje ve hře, i když původní nátlak babičky odezní? Pro Pepu Brůčka bylo vyústění v zapojení nového člověka do rodiny a novou kvalitou je očekávané dítě - ač není jasné, zda přijde, dokonce v textu představení byla tato možnost odmítnuta. Ale rozsvícení svíček je jasný znak. Pro Romana Černíka bylo významotvorné i prolínání příběhu v televizi a v rodinného večeru v obýváku. Vše je motivováno chtěním dítěte, kvů-

li němu ostatní příběh vytvářejí. Je tu závažná otázka: musí se Verunka stát broučkem, aby ji ostatní přijali? Irena Marečková ocenila hru s předmětem, ta ale nebyla moc využívána. Zajímavé věcné metafory, jen málo rozehrané. Výrazně dramatická byla prezentace Verunky. Vráta Šrámek se vrací k užívání bubnů, opravdu ční výtvarně i zvukově. Pro Jarku Holasovou se téma nezavršilo, rodina Verunku nepřijala. Dáda Weissová obtížně přijala souvislost mezi Broučky a Vánocemi. Roman vnímá Broučky jako kultovní text rodiny, který patří k jejím rituálům. Luděk poděkoval za vzhled do vztahů v domácnosti u Vašíčků a šlo se na Brunclíka.

Fr.

SCÉNOGRAFIE

Interiér kuchyně, ozdobený vánoční stromek, televize s běžící pohádkou. Dnešní obraz štědrovečerní večere, kdy se schází celá rodina. Přítomnou bicí soupravu zřejmě doma zanechal někdo z rodiny, nevím... Divadlo předmětů, jejich prezentace k citacím z Broučků, sli-

buje princip vyprávění pro vnučku Berušku. Předměty a znaky postav jsou dost věrohodně zvolené tak, že nepůsobí násilně a neptám se, kde se v prostoru vzaly. Nepůsobí uměle. Aby se staly jednající postavou, muselo by se s nimi hrát. Možná o to ale inscenátorům ani nešlo. Ony jen paralelně doprovázejí příběh rodiny. Velký prostor zabírá jejich prosté demonstrování, ukázání vtipného a výstižného znaku postavy a nic dál. Nevznikají rozehrané situace mezi předměty, skrze předmět. Vždy se znovu vracíme do činoherního plánu. Náznaky jsou, například nakládačka, kterou dostane Brouček rukavicemi, postavami Verunků.

Irena Marečková

HUDBA

Rodinka, vánoce, Broučci nejen v TV, Beruška, všechno to slibuje NĚCO, ale moc se to nedostavuje. Magie tak trochu nakoukne. Zvukový plán tomu moc v této podobě nepomůže. Dost ruší bicí souprava, přijímám ji, ale nějak ji zdomácněte, abychom uvěřili - třeba je to druhý vánoční stromeček. Hra na bicí jde hodně přes herce a když oharky cigaretových broučků lítají pokojem, ani tam tu kytaru možná nepotřebujeme. Asi by byla dobrá i přesnější harmonizace Narodil seNemusí být vůbec jako ze žurnálu, ale víc vám budeme věřit.

Vratislav Šrámek

NA HRANIV!

Co už bylo zařazeno do programu 79. Jiráskova Hronova 2009 před Loutkářskou Chrudimí

Ad 1. nominované soubory: Divadlo Alexandra Gondarčuka Omsk, Rusko – Vladimír Ilukhov: **Kouzelná jablka**, Theatre Universitaire Royal de Liege, Belgie – Franz Kafka: **Zpráva pro jednu akademii**, DISK Trnava, Slovenská republika – Blaho Uhlár a kolektiv souboru: **Výhled**, Divadlo Commedia Poprad, Slovenská republika – René Fallet, Alexandr Gregar, Vlado Benko: **Kapustnica**, DS Vojan Libice nad Cidlinou – Vlastimil Peška: **Měla babka čtyři jabka**, Divadlo SoLiTEater Praha – Libor Ulovec – Doug Wright: **Svou vlastní ženou**, Divadlo Kámen Praha – Petr Macháček: **Zvěstování Bohunce**, Soubor Na klíček Česká Lípa – Karel Hynek: **Vrstvy masek**, Buranteatr Brno – Martin McDonagh: **Pan Polštář**.
Ad 2. z doporučených inscenací: DS Trdla při O. S. Thalia Vyškov – Olga Pitelová a Ivana Šmelová na motivy španělské pohádky: **Kuře Čtvrťka**, Geisslers Hofcomoeantien Kuks – Antonio Bioni, Apostolo Zeno: **Andromache**, Studio Divadla Dagmar a pedagogické školy Karlovy Vary – J.D. Salinger, L. a R. Pellarovi: **Já, Holden**, Soubor Třetí věk při Městské knihovně v Lounech – **Včera se mi zdálo**, Divadlo Prkno, SUZAT Veverská Bítýška – Eduardo Rovner: **Společnost**, DS Bit Jihlava – Luboš Brabenec / Rubikon, DS Eduarda Vojana Brněnec – Alois a Vilém Mrštíkové: **Maryša**, Městské divadlo Děčín – H.Ch. Andersen, Petr Michálek: **Malá mořská víla**, Divadlo De Facto Mimo Jihlava – Martin Kolář na motivy Bély Horgase: **Zelené prasátko**, Divadlo SemTamFór Slavičín – Gilles Dyrek: **Benátky pod sněhem**, LDO ZUŠ Strakonice – Jiřina Lhotská podle H.Ch. Andersena: **Je to naprosto jisté**, Někdo ZUŠ F.A. Šporka Jaroměř – J. Maksymov a J.Holasová: **Ve dvě na hruškách II** a blok tanečních a pantomimických vystoupení: Taneční a pohybové studio Magdaléna Rychnov u Jablonce nad Nisou – **Každý je někdy trapný**, ZUŠ Sedlec-Prčice – **Divnokraje**,

NoTa ZUŠ B. Smetany Plzeň – **Leila v zemi kolotočů**, Pantomima S. I. Brno – **Promiňte, poprsal jsem vás**, Pantomimická jednotka ŘEČ Praha – **Ze života hmyzu**.

V hraničním pásmu pokud jde o zařazení do programu se nachází v prvním sledu LÁHOR/Soundsystem se svým představením **Diskrétní den**, postupně za ním pak DS Žlutíčan Žlutice – Jaromír Břehový: **Sbořovna**, DDS HOP – HOP ZUŠ Ostrov – Irena Konývková podle knihy Jacqueline Wilsonové Dvojčata v průšvihů: **Ruby a Garnet?**, DS Tyl Rakovník – Jan Švácha: **O tlusté Matyldě aneb Slepíci intermezzo**, LDO ZUŠ Trutnov – Virginia Wolfová: **Vertigo** a Antonín D.S. Praha Martin J. Švejda: **Žena. Říkejte mi žena (one-woman-show)**.

Pro úplnost zbývá dodat, že by v pořadí stanoveném programovou radou mohly být tyto další soubory, kdyby mohly pozvání do Hronova akceptovat: Loutkářský soubor Tichý jelen Roztoky – Karel Sabina, Jiří Jelínek a Tichý jelen: **Mariage aneb Dobře prodaná nevěsta**, DS SNOOP Občanské besedy Opatovice – Biljana Srbljanovič: **Rodinné příběhy**, Taneční divadlo MIMI FORTUNAE Brno – Hana Smičková-Látalová: **JÁ** a ZUŠ Chodov – Karin Donátová a spol.: **Milá mamí, tak Ti píšu z dovolené**.

Milan Strotzer

ZVUKOMILEC RADÍ

Brumle

Používala se na celém světě, brumle jsou dřevěné, bambusové i kovové (např. z mosazného plechu.) Je to jazýček, který prokmitává mezi ostrými hranami a tím vzniká zvuk, který není sám o sobě moc slyšet, ale když se přidá pusa jako rezonanční komora, tak zesílí alikvótní tóny a pěkně vyluzujete zvuky. Zvuk brumle se dá formovat změnou velikosti ústní dutiny, můžete do toho dechat, mlet jazykem, dělat hrdelní zpěvy, říkat slabiky a nebo přes tenhle typ i zpívat.

Na brumlanou Luboš Mansfeld

►EMENTi

jsou tentokrát všichni členové redakce. A doufají, že si nikdo nezačal neuváženě vyrábět dle návodu v minulém čísle dudy z křídlatky a ohnout je do kovových brumlí. Takže napravujeme a nabízíme článku k brumlím i s fotkou. A doplňujeme fotoseriál k výrobě dud. Brumlejte a dudejte, teď už bez podrazů redakce.

